

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 10 september 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee implantaten in de onderkaak.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster is een 84-jarige vrouw. Verzoekster bezoekt al meer dan twintig jaar de tandarts net over de grens in Duitsland. In 2004 is bij verzoekster in de bovenkaak een klikgebit op vier implantaten aangebracht. In maart 2024 heeft verzoekster haar laatste ondertanden laten verwijderen. Vier maanden later heeft verzoekster twee implantaten in de onderkaak laten plaatsen, waarop een klikgebit is aangebracht. Verzoekster vraagt om vergoeding de implantaatbehandeling in de onderkaak.

Verweerder weigert de implantaatbehandeling te vergoeden. Volgens verweerder voldoet verzoekster niet aan het toestemmingsvereiste. Daarnaast stelt verweerder dat verzoekster in maart 2024 nog tanden in haar onderkaak had. Op 19 maart 2024 zijn nog tanden getrokken. Dit betekent volgens verweerder dat er op dat moment nog een normale hoeveelheid kaakbot aanwezig was en dat het kaakbot op dat moment pas is gaan slinken. Aangezien dit een proces dat in elk geval een half jaar duurt, is het volgens verweerder onaannemelijk dat 2,5 maand later al sprake was van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak. Daarnaast zijn bij verzoekster meteen na de extracties implantaten geplaatst en is niet geprobeerd of verzoekster voldoende is geholpen met een conventionele gebitsprothese. Verzoekster heeft daarom geen aanspraak op vergoeding van een implantaatbehandeling.

Juridisch kader

Uit artikel 2.7, lid 1 en lid 2, van het Bzv volgt dat mondzorg kan worden vergoed uit de basisverzekering bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. Hiervan kan sprake zijn bij een zodanige ernstige ontwikkelingsstoornis, groeistoornis of verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel dat de

verzekerde zonder de zorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven, gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet zou hebben voorgedaan.¹ Hieronder valt ook het aanbrengen van een tandheelkundig implantaat. Er dient dan sprake te zijn van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak en de implantaten dienen ter bevestiging te zijn van een uitneembare prothese.²

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheelkundig en juridisch beoordeeld.

Voor aanspraak op implantaten geldt dat sprake moet zijn van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak en dat door deze ernstige kaakresorptie geen tandheelkundige functie kan worden behouden, gelijkwaardig aan die van iemand in vergelijkbare omstandigheden, maar zonder deze aandoening (maatmanbeginsel). Uit het dossier blijkt niet dat bij verzoekster sprake was van een zeer ernstig geslonken kaak. De panoramische röntgenfoto van 3 juni 2024 laat een gezonde onderkaak zien welke nauwelijks geslonken is. Verzoekster komt om die reden niet in aanmerking voor vergoeding van implantaten ten behoeve van een uitneembare prothese.

In de brief 'Aanspraak implantaatgedragen prothesen n.a.v. richtlijnen beroepsgroep' heeft het Zorginstituut het volgende aangegeven:

"Naast de 'basiseis' van een ernstig geresorbeerde tandeloze kaak moet aan andere voorwaarden worden voldaan voor aanspraak op implantaten. Er moeten subjectieve en objectieve ernstige functionele tandheelkundige klachten bestaan. Voorts brengt het maatmanbeginsel mee, dat het gehele tand-kaak-mondstelsel bij de beoordeling wordt betrokken. Een verzekerde die pas kort tandeloos is, verkeert in een moeilijke overgangssituatie met, vooral in het eerste halfjaar, slinkende kaken na de extractie(s). Voor zo iemand is het ook moeilijk om te wennen aan een gebitsprothese. Sowieso zal eerst een situatie moeten worden bereikt met een conventionele gebitsprothese op gestabiliseerde kaken, waarvan de occlusie en articulatie op orde zijn.

(...)

Pas wanneer na herbeoordeling blijkt dat, ondanks het creëren van een, gezien de omstandigheden, adequate uitgangspositie langs conventionele weg, het niet is gelukt om een orale functie te verkrijgen, gelijkwaardig aan die van iemand zonder de ernstige kaakresorptie, komt een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp in beeld. Er moet dan uitdrukkelijk worden getoetst aan een vergelijkbare situatie (maatman), niet aan een tandheelkundig optimale situatie."³

Het Zorginstituut merkt ten overvloede op dat uit het dossier bovendien niet blijkt dat in de onderkaak een conventionele prothese is geprobeerd. Daarmee is ook niet voldaan aan het maatmanbeginsel.

¹ Artikel 2.7, lid 1, sub a, van het Besluit zorgverzekering

² Artikel 2.7, tweede lid, van het Besluit zorgverzekering

³ Zorginstituut Nederland, 'Aanspraak implantaatgedragen prothesen n.a.v. richtlijnen beroepsgroep', 1 maart 2016. Te raadplegen via:
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2016/03/01/aanspraak-implantaatgedragen-prothesen-n.a.v.-richtlijnen-beroepsgroep>

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier concludeert het Zorginstituut dat geen sprake is van een zeer ernstig geslonken kaak. Verzoekster kan hierdoor geen aanspraak maken op de vergoeding van twee implantaten in de onderkaak ten laste van de basisverzekering. Daarnaast merkt het Zorginstituut op dat geen conventionele prothese is geprobeerd, waardoor ook niet wordt voldaan aan het maatmanbeginsel.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster heeft geen (verzekerings)indicatie voor het aanbrengen van twee implantaten in de onderkaak.